

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie z powództwa D. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N.
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
o wymierzenie kary pieniężnej
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych
w dniu 5 lipca 2023 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 14 czerwca 2021 r., VII AGa 24/21

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od D. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 14 czerwca 2021 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację D. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. (dalej: „skarżący”) od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 17 listopada 2020 r., XVII AmE 96/18 oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

Skargą kasacyjną z 29 marca 2022 r. D. Sp. z o.o. zaskarżyła ww. wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie, z pozostawieniem temu sądowi orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Jako przyczynę przyjęcia skargi do rozpoznania skarżący wskazał istotne zagadnienia prawne:

1. czy czyny podlegające karze pieniężnej, o której mowa w art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (dalej: „p.e.”), mogą być definiowane przy pomocy wykładni rozszerzającej (funkcjonalnej, systemowej), czy też dla zapewnienia najbardziej podstawowych zasad stosowania sankcji – w tym zasady określoności czynów zabronionych pod groźbą kary, która w demokratycznym państwie prawnym stanowi jeden z filarów ochrony karnoprawnej i powinna być stosowana także w przypadku odpowiedzialności za delikty administracyjne – określony w art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. powinien być definiowany jedynie przy pomocy wykładni językowej, oraz
2. czy w przypadku wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części (na podstawie ustawy Prawo energetyczne, czy też na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej za zastosowanie się do tych ograniczeń przez podmiot zobowiązany do ich wprowadzenia, uznane może zostać jego działanie polegające na zsumowaniu ograniczeń poboru mocy, ustalonych poszczególnie dla więcej niż jednego punktu (tworzących jeden kompletny układ zasilania w jednej lokalizacji) i pobraniu mocy, w wartościach nieprzekraczających, łącznie, dopuszczonych dla wprowadzonego stopnia zasilania, nawet jeśli na poszczególnych punktach dochodzi do przekroczeń ograniczeń, przy czym, łączny pobór mocy dla wszystkich punktów, tworzących kompletny układ zasilania w jednej lokalizacji sumarycznie spełnia wprowadzone ograniczenia, czy też o zastosowaniu się do tych ograniczeń może być mowa tylko, gdy ograniczenia te będą przestrzegane dla każdego z poszczególnych tych punktów, bez względu, czy sumaryczny pobór mocy, zliczony dla wszystkich punktów, tworzących jeden kompletny układ zasilania w jednej lokalizacji, w okresie obowiązywania wprowadzonych ograniczeń, został zachowany czy też nie?

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie jako bezzasadnej oraz w każdym przypadku o zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., czyli na wystąpieniu w sprawie dwóch istotnych zagadnień prawnych.

W niniejszej sprawie w pierwszej kolejności skarżący sformułował zagadnienie dotyczące dopuszczalność stosowania wykładni rozszerzającej (funkcjonalnej bądź systemowej) dla ustalenia katalogu czynów podlegających karze pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo Energetyczne (dalej: „p.e.”). Zagadnienie to nie może jednak uzasadniać przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, albowiem zostało już rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy, który w uzasadnieniu wyroku z 5 października 2022 r., I NSKP 2/22 przyjął, że niewłaściwe byłoby poprzestanie wyłącznie na wykładni językowej, lecz konieczne jest w tym przypadku sięgnięcie do wykładni funkcjonalnej, systemowej i celowościowej. Tymczasem zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego wymaga sformułowania zagadnienia nowego, dotychczas nierozpatrywanego w judykaturze (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01; z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01; z 21 czerwca 2016 r., V SK 21/16; z 19 kwietnia 2018 r., I CSK 709/17; z 28 stycznia 2021 r., I CSK 509/20) bądź ewentualnie – w przypadku istnienia stanowiska judykatury

w danym temacie – przedstawienia argumentacji uzasadniającej zmianę dotychczasowego stanowiska (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02). Skarga kasacyjna wniesiona w niniejszej sprawie w zakresie pierwszego z przedstawionych zagadnień prawnych nie czyni zadość tym wymaganiom.

Również drugie z przedstawionych przez skarżącego zagadnień prawnych nie uzasadniania przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Zgodnie bowiem z ugruntowanym orzecznictwem obowiązkiem skarżącego, który powołuje się na istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. Sformułowanie zagadnienia powinno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08; z 21 maja 2019 r., I UK 244/18; z 15 grudnia 2020 r., III UK 573/19). Sformułowaniu problemu powinno towarzyszyć precyzyjne wskazanie przepisu bądź przepisów prawa budzących poważne wątpliwości (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 18 października 2011 r., III SK 25/11; z 11 kwietnia 2012 r., III SK 41/11; z 10 lipca 2014 r., II PK 257/13; z 24 kwietnia 2018 r., IV CSK 552/17; z 22 czerwca 2023 r., II NSK 8/23).

Sformułowana przez skarżącego kwestia prawna nie spełnia tych wymagań. Skarżący – wskazując na potrzebę rozstrzygnięcia w przedmiocie sposobu ustalania zasad realizacji wprowadzonych ograniczeń dostarczania i poboru energii elektrycznej, w sytuacji gdy w danym układzie zasilania istnieje więcej niż jeden punkt poboru energii – nie przywołał żadnego przepisu prawa, na tle którego miałyby powstać wątpliwości interpretacyjne, a jedynie ogólnie wskazał na ustawę Prawo energetyczne oraz bliżej niesprecyzowane przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (Dz.U. 2005, poz. 1136). Skarżący nie wskazał też żadnego źródła wątpliwości interpretacyjnych,

przedstawione przez niego zagadnienie sprowadza się w istocie do postawienia pytania o prawidłowość orzeczenia wydanego w tej sprawie. Takie zredagowanie zagadnienia prawnego należy zaś uznać za wadliwe w stopniu uniemożliwiającym przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał wprawdzie konkretne przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 listopada 2021 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła. Przepisy te, jak przyznał sam skarżący, nie mają jednak znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, a ich powołanie służyło wsparciu argumentacji skarżącego, nie zaś wskazaniu przepisu prawa, którego interpretacja wywołuje rozbieżności.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 14 ust. 2 pkt 3 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. 2018, poz. 265).

[ms]